

..אני ביישנית מאד * תמיד אמרו: מדליה לא ייצא שום

דבר * תמיד הייתי צריכה להיות חזקה. גם כשלא הייתי *

בגיל ארבע-עשרה הלכתי לעבוד כדי לפרנס את המישפחה שלי..."

היום, במדון "הילטון", דיברה דליה בתופשיות, כשהיא עוברת מדיפעם מעברית לאנגלית ולגרמנית, ולוגמת יין לכן כדי להעניק לעצמה אומץ. בראיון המתפרסם בעמודים אלה נעשה ניסיון לשמור, ככל האפשר, על סיגנון דיבורה האישי של דליה ולהביאו לקוראים כלשונו.

לקראת יובל העצמאות באה דליה לביא לביקור בארץ, ושהתה כאן במשך כמה ימים. נידוה אלה ידורה הטוב, מדליה מיסעדות הישראלי מהאמבורג מאנפרד בן. בעת הביקור ריאיון אורי אבנרי את דליה. בחדר המשקיף על פני

"אני חיה

תמיד בפחד!"

אבא נפטר כשהייתי בת 14. סבא נפטר כשהייתי בת 16. לא היה לנו כסף. סבא שלי שכב 20 שנה משותק. לפני שמת.

● בשביציון?

לא. הוא היה בבית-אבות. זה עלה הרבה כסף, ורק האבא שלי עזר. הסבא הזה היה אבא של אמא שלי.

● מה עשה אבא שלך?

אבא שלי היה הגנן בבית-ההבראה בשביציון. בן אדם לא רגיל! אני זוכרת עליו שני דברים.

כשהייתי בת 9, הוא נתן לי את השיר אם של קיפלינג, ואמר לי שתמיד אסחוב את זה איתי, וכשאני אמצא את עצמי עצובה או בודדה, שאקרא את זה. זה עוזר לי עד היום.

שנית, האבא שלי היה לא-דתי, אבל הוא היה יותר יהודי מכל יהודי. הוא הלך לבית-הכנסת רק פעמיים בשנה: בראש-השנה וביום כיפור. אבל ממנו למדתי את כל הגאווה וההכנה לעם שלי, וביגללו הייתי התלמידה הכי מצטיינת בתנ"ך ובתלמוד וכו'.

היתה לו חוכמת-חיים בלתי-רגילה. אני זוכרת כשהוא נפטר, הרב גלר מנחריה כתב נאום, וקרא אותו על הקבר של אבא בשביציון. שזה מושב דתי ועוד איך! הוא אמר: כולכם פה דתיים, והולכים לבית-הכנסת כל הזמן ומתפללים, אבל היהודי הזה שנפטר היה יהודי אמיתי. הוא חי רק בשביל לתת, ועזר לכולם, והיה חבר נאמן. אלוהים ישמור עליו!

אמא

● מניין המישפחה? מגרמניה?

לא. מרוסיה. אנחנו מעורבים.

● אמא באה מגרמניה?

כן, היא היתה ילידת גרמניה. מברסלאו. היא היתה בשבילי אחת הנשים הכי נבונות. היתה לה חוכמת-חיים טבעית. גם היא לא למדה. לא היתה בבית-

..לכן אני מדברת בחוקפנות..."

אני מאד ביישנית. אין לי מישקפיים, שאני יכולה להתחבא מאחריהם. אוי, כן, יש לי מישקפי-שמש! תמיד הייתי ביישנית. אני באה במבוכה בקלות. עכ-שיו, בראיון הזה, אני במבוכה. לכן אני מדברת בתוקפינות. זאת אחת הצורות שלי לדבר, כשאני במבוכה. ההתקפה היא ההגנה הטובה ביותר. כך אומרים.

● מאיפה זה בא, הכיישנות?

מלידה. אני יודעת?

אולי ביגלל שהייתי הבת הבכורה, והייתי צריכה באופן אוטומטי להיות החזקה, כבר בגיל צעיר. אני לא יודעת. אני חושבת שזה מלידה. זה אופי.

אחותי, למשל, לא מתביישת מאף אחד. שום דבר לא מרגש אותה, ולא מרגיז אותה, והיא לא מתביישת. לה יש שלושה נפשית. היא מצאה את עצמה בגיל צעיר, וזה מגיע לה.

ילדות

● מה קרה לכם בגיל צעיר?

קרו לנו דברים מאד לא-נעימים.

● דליה, האם את אמביציונית?

לכל אדם יש אמביציה. אבל אין לזה שום קשר עם הקאריירה שלי. האמביציה שלי היא — לאט-לאט, באיוושהי צורה, אני לא יודעת בדיוק איך, למצוא את הדרך לעזור לישראל באמצעות הקאריירה שלי. כי זוהי הדרך היחידה שאני מכירה. זוהי האמביציה היחידה שיש לי, בעצם, כאמביציה. חוץ מזה, יש לי המון מישאלות.

פחד

● איזה מישאלות?

למצוא שלוה נפשית.

● אין דך?

לא. אף פעם לא היתה לי.

● למה?

לא יודעת. אולי אף פעם גם לא תהיה לי. תמיד אני חיה בפחד. אני ביישנית מאד.

מעולם לא קיבלתי שום השכלה. במשך שנים היה לי קשה לעמוד מול אנשים שלמדו יותר ממני, והייתי צריכה להוכיח להם שאני מסוגלת להתמודד עימם כימעט בכל עניין.

הייתי צריכה ללמוד לבד, מה שלא למדתי בבית-הספר. עובתי את בית-הספר בכיתה ו'.

● למה עזבת?

אבא נפטר, והלכתי לעבוד.

● במה?

עבדתי בהרבה דברים. עבדתי כדוגמנית, כי זה קל, לא צריכים שכל בשביל זה. הייתי צריכה לעזור לאמא. הגעתי דווקא לדרגה של דוגמנית-צמרת, במרכאות. לא שהייתי תלמידה מצטיינת, אגב. הייתי מצטיינת בתנ"ך, בהיסטוריה ובציוור, בכל הדברים ההומאניים. אבל כשזה בא לחשבון, שלא נדע מצרות כאלה! עד היום.

בבוקר אני בלתי-נסבלת, ביגלל לחץ-הדם הנמוך שלי

● מזל שהמציאו את המחשבים.

● אז מי עושה דך את החשבונות?

המכונה. המחשב. יש לי מחסום נפשי בחשבון. אני לא אוהבת דברים לוגיים. בעיני, ההיגיון הוא כלי-כך לא-היגיוני!

ביישנות

● מניין הביישנות שלך?

כל הגברים שהיו לי כגשו אותי במצבים שהייתי מאד חלשה

ספר. היא לימדה את עצמה את הכל, מאמנות וסיפרות, ועד רפואה. היא לימדה את עצמה כלי-כך טוב, שהשתמשו באמי כאחות במצבים קריטיים במילחמת-השחרור, היה לה ידע לא-רגיל ברפואה. היא גילתה את המחלה שלה, סרטן, עוד לפני הרופאים, ואמרה להם מה לעשות. זאת היתה אשה שעד היום אני לא זוכרת שאיפעם התלוננה על משהו. לולא היא, אני לא חושבת שמיכל, יוסף ואני היינו מגיעים למה שאנחנו היום.